

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Aan
de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Contactpersoon	Doorkiesnummer
Datum	Bijlage(n)
19 april 2004	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
DGP/WV/U.04.01136	2030410000
Onderwerp	
Kamervraag	

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van het lid Hofstra over de borging van de publieke taken van het Centraal Bureau Rijvaardigheid (CBR).

1. Kunt u aangeven wanneer het wetsvoorstel dat in de brief van 26 november 2001 is aangekondigd over de borging van de publieke taken van het CBR aan de Tweede Kamer wordt aangeboden? Waarom is dit niet na het zomerreces van 2002 gebeurd?
1. Het voorstel tot wijziging van de Wegenverkeerswet 1994 inzake de regeling van de uitvoering van publieke taken door het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) kan najaar 2004 aan de Tweede Kamer worden aangeboden. De opgetreden vertraging hangt samen met de complexiteit van de materie en de daaraan gelieerde regelgeving (Kaderwet ZBO's, Markt en Overheid), het te voeren overleg en de wetgevingstoets. Verder is ook afstemming gepleegd met het CBR om publieke en private toezicht-instrumenten goed op elkaar af te stemmen gezien de huidige, reeds lang bestaande, hybride vormgeving van het CBR. Vorenstaande heeft meer tijd gevergd dan aanvankelijk werd ingeschat.

Postbus 20901, 2500 EX Den Haag
Bezoekadres Plesmanweg 1-6, 2597 JG Den Haag

Telefoon 070 - 351 6171
Fax 070 - 351 7895

2. Wat is de huidige juridische status van het CBR? Is het een ZBO? Wat houdt de privaatrechtelijke status in? Op welke manier is het Rijk betrokken bij het CBR? Hoe controleert het Rijk het CBR?
2. Het CBR is een Stichting naar Nederlands (Burgerlijk) Recht. De activiteiten van een Stichting zijn niet vooraf gedefinieerd en kunnen derhalve zowel in het publieke als in het private vlak liggen. Het CBR heeft in overwegende mate activiteiten in het publieke vlak en is in die zin een ZBO, alsook een rechtspersoon met een wettelijke taak. Het CBR heeft een betrekkelijk gering percentage private activiteiten.

Mijn rechtsvoorganger heeft op 15 november 2001 een overeenkomst met het CBR gesloten. Het doel van deze overeenkomst is om, vooruitlopend op de totstandkoming van een wettelijke regeling, de ministeriële verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de publieke taken door het CBR zoveel mogelijk te borgen en - met het oog op het voorkomen van oneerlijke concurrentie - de publieke taken en de private taken van het CBR te scheiden. Deze overeenkomst is op 1 januari 2002 in werking getreden en vervalt op het moment dat de wetgeving als vorenbedoeld in werking treedt.

Van die overeenkomst maakt een informatiestatuut deel uit waarin de onderlinge informatie-uitwisseling tussen het CBR en Verkeer en Waterstaat is geregeld.

Bovendien is er een Toezichtvisie van V&W op het CBR tot stand gekomen waarmee het CBR eveneens op 15 november 2001 heeft ingestemd. Met deze toezichtvisie wordt aangegeven op welke wijze de minister invulling geeft aan het toezicht op de ZBO-CBR.

De overeenkomst Staat-CBR, de toelichting op die overeenkomst, het overzicht van de publieke taken van het CBR, het Informatiestatuut en de Toezichtvisie van Verkeer en Waterstaat op het CBR zijn bij brief van 26 november 2001 aangeboden aan de Tweede Kamer.

Voorts verwijs ik u naar het door de Algemene Rekenkamer op 10 maart 2004 aan uw Kamer aangeboden rapport "Verantwoording en toezicht bij rechtspersonen met een wettelijke taak deel 4", waarin onder andere ook aandacht wordt geschonken aan het CBR.

3. Maakt de directeur Consulting deel uit van het publiekrechtelijk of van het privaatrechtelijke deel van het CBR? Bent u bekend met het feit dat de directeur Consulting van het CBR onlangs is ontslagen en dat hij een exit-premie heeft gekregen van ruim 200.000 euro? ¹) Wat is uw oordeel over het ontslag en het ontvangen bedrag?
3. De directeur consulting was als directeur bij de Stichting CBR met name verantwoordelijk voor en betrokken bij het ontwikkelen en vormgeven van de private activiteiten. Alle overhead van het CBR, waartoe ook de directie behoort, wordt via een forfaitaire verdeelsleutel toegerekend aan de publieke en de private taak.

¹ 'Ruimhartige Exit-premie CBR-topman', de Volkskrant, 28 februari 2004

Het is mij bekend dat de arbeidsovereenkomst op grond van een rechterlijke uitspraak tussen de fungerend directeur consulting en het CBR per 1 april 2004 op grond van gewichtige redenen is ontbonden. Door de Raad van Toezicht van het CBR is aan betrokkene een ontbindingsvergoeding ter grootte van € 173.000,- toegekend. De hoogte van de vergoeding is door de Raad van Toezicht van het CBR na zorgvuldige afweging van belangen tot stand gekomen. Hierbij heeft zwaar gewogen dat betrokkene tevens de beoogde opvolger was van de huidige algemeen directeur en het niet-verwijtbaar karakter van de ver-anderde omstandigheden.

4. Kunt u nadere informatie geven over de fraude bij de examens bij het CBR in Rotterdam ²)? Welke waarborgen bestaan er om dergelijke fraude in de toekomst te voorkomen?
4. Begin 2003 heeft het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, naar aanleiding van ontvangen telefoontjes en anonieme ongedateerde brieven met betrekking tot vermeende fraude bij het Bureau Nader Onderzoek Rijvaardigheid (BNOR) van het CBR de algemeen directeur van het CBR, geïnformeerd. Gezien de aard en de bijzondere positie van de BNOR binnen het CBR heeft de Algemeen directeur van het CBR besloten direct een onderzoek te laten instellen en aangifte gedaan bij de politie. In eerste instantie leek er niets aan de hand te zijn. Politie onderzoek in een andere zaak (wittassen van gelden verkregen uit criminele activiteiten) leidde tot het spoor van fraude inzake onder meer Irakese rijbewijzen. Hierbij kwam ook aan het licht de vermoedelijke betrokkenheid van BNOR-examinatoren/rijvaardigheidsadviseurs bij de omwisseling/examineren van houders met Irakese rijbewijzen. Vanaf maart 2003 is onderhavige zaak in onderzoek. Op 17 maart 2003 is mijn ambtsvoorganger vertrouwelijk geïnformeerd over deze zaak. Uiteindelijk heeft het rechercheonderzoek meer tijd gevergd dan aanvankelijk werd aangenomen.

Het CBR heeft hangende het onderzoek reeds een aantal maatregelen getroffen:

- Aanscherping van de Interne instructie/handleiding hoe om te gaan met het Versneld Bijzonder Examen (VBE) in het kader van de omwisseling buitenlandse rijbewijzen;
- Echtheid en geldigheid van het voor omwisseling in aanmerking komend rijbewijs bij de aanvraag van het VBE laten verifiëren (desnoods laten voorzien van stempel, zijnde echtheidsverklaring door betrokken ambassade);
- Het schenken van bijzondere aandacht aan rijbewijzen uit met name Irak, Marokko en Somalië;
- Roulatie van examinatoren;
- De toedeling van de examens VBE centraal laten geschieden;

² NOS-Journaal, 20.00 uur, 1 maart 2004

- De kandidaat nadrukkelijk wijzen op de vereiste formaliteiten: De kandidaat dient op het vastgestelde tijdstip van het VBE mee te brengen:
 - a. een recente pasfoto;
 - b. een recent origineel afschrift van de gegevens uit de gemeentelijke basisadministratie(GBA) van de gemeente waarin de kandidaat woont;
 - c. geldig legitimatiebewijs;
 - d. geldig originele buitenlands rijbewijs - niet zijnde een provisional license of een internationaal rijbewijs - alsmede, indien noodzakelijk, een leesbare vertaling van het buitenlandse rijbewijs;
 - e. Het oproepformulier, dat door de kandidaat moet worden gedateerd en ondertekend. Bij het ontbreken ervan dient door de Rijvaardigheidsadviseur (RVA) een blanco formulier te worden ingevuld, dat daarna door de kandidaat moet worden gedateerd en ondertekend. Indien een originele EV wordt meegebracht, dient door de RVA alsnog een oproepformulier te worden ingevuld, dat daarna door de kandidaat moet worden gedateerd en ondertekend.
- Indien de kandidaat geen geldig legitimatiebewijs kan tonen, mag het VBE niet worden afgenomen.

Het zelfreinigend vermogen dat elke organisatie behoort te bezitten, is vooralsnog toereikend gebleken. Afhankelijk van de uitkomst van het politie-onderzoek en het justitieel onderzoek zal gezien worden in hoeverre het CBR verdergaande maatregelen kan en moet nemen.

Voorts zal Verkeer en Waterstaat bezien of de regelgeving met betrekking tot de omwisseling kan worden aangescherpt, onder meer door nadere eisen te stellen aan het bewijs van geldigheid van het over te leggen buitenlands rijbewijs in het kader van het VBE (ter verkrijging van een Nederlands rijbewijs).

Betrokkene zal bij de aanvraag moeten aantonen dat het door hem overlegde buitenlands rijbewijs echt is, bij twijfel zal de aanvraag niet in behandeling worden genomen.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

Karla Peijs